

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (1)

Consonan and Vowel

အက္ခရာ လိုက် ထွက်မည့် အသံ

A, a = အေ	B, b = ဘီ	C, c = ဂျီ	Ć, c' = သီ	D, d = ဒီ	Ǻ, d' = ဝေါ
E, e = အီ	F, f = အေဖ်	G, g = ဂျီ	G', g' = ငယ်	H, h = အိချ်	I, i = အိုငံ
J, j = ဂျေ	Ĵ, ĵ = ညူ	K, k = ခေ	L, l = အေလ်	M, m = အေမ်	N, n = အေန်
N', n' = (နဲနဲ)	O, o = အို	P, p = ပီ	Q, q = ကျူ	R, r = အာရ်	Ř, ř = ရီဟ်
S, s = စ	Ś ś = ကျေ	T, t = တီ	Ť, ť = ထီ	U, u = ယူ	V, v = ဝီ
W = ဒဗလျူ	X, x = အဲက်စ်	Y, y = ဝိုင်	Z, z = ဇတ်		

Vowel ... A E I O U

Accented Vowel... á é í ó ú

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (2)

Alphabet

အက္ခရာ လိုက် ထွက်မည့် အသံ

A, a = အ	B, b = ဘ	C, c = ဂျ	Ć, c' = သီ	D, d = ဒ	Ǻ, d' = ဝ
E, e = အေ	F, f = ဖ	G, g = ဂ	G', g' = င	H, h = ဟ	I, i = အိ
J, j = ဂျ	Ĵ, ĵ = ည	K, k = ခ	L, l = လ	M, m = မ	N, n = န
N', n' = (နဲနဲ)	O, o = အို	P, p = ပ	Q, q = က	R, r = ရ	Ř, ř = ရဟ်
S, s = စာဆ	Ś ś = ကျ	T, t = တ	Ť, ť = ထာဌ	U, u = အု	V, v = ဝ
W = ဝ	X, x = ဇဟ်	Y, y = ယ	Z, z = ဇ		

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (3)

The Vowel (a) use after Alphabet

သရသံထွက်သည့်အက္ခရာများ

Aa = အာ   ba = ဘာ   ca = ဇာ   da = ဒါ   d'a = ဝါ   fa = ဖါ   ga = ဂါ
 g'a = ငါ   ha = ဟာ   ja = ဇာ   j'a = ညာ   ka = ခါ   la = လာ   ma = မာ
 na = နာ   pa = ပါ   qa = ကာ   ra = ရာ   r'a ရာဟ်   sa = စာ   ta = တာ
 t'a = ထာ   va = ဝါ   wa = ဝါ   xa = အာဟ်   ya = ယာ   za = အာ

eg: baba mama dada nana kaka   daba kana kala mala lala

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (4)

The Vowel (e) use after Alphabet

သရသံ ထွက်သည့်အက္ခရာများ

Ae = အေ   be = ဘေ   ce = ဇေ   de = ဒေ   d'e = ဝေ   fe = ဖေ   ge = ဂေ
 g'e = ငေ   he = ဟေ   je = ဇေ   j'e = ညေ   ke = ခေ   le = လေ   me = မေ
 ne = နေ   pe = ပေ   qe = ကေ   re = ရေ   r'e ရေဟ်   se = စေ   te = တေ
 t'e = ထေ   ve = ဝေ   we = ဝေ   xe = အေဟ်   ye = ယေ   ze = အေ

eg: nere zere here fere

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (5)

The Vowel (i) use after Alphabet

သရသံ ထွက်သည့်အက္ခရာများ

bi = ဘိ   ci = ဇိ   di = ဒိ   d'i = ဝိ   fi = ဖိ   gi = ဂိ   g'i = ငိ   hi = ဟိ
 ji = ဇိ   j'i = ညိ   ki = ခိ   li = လိ   mi = မိ   ni = နိ   pi = ပိ   qi = ကိ
 ri = ရိ   r'i ရိဟ်   si = စိ   ti = တိ   t'i = ထိ   vi = ဝိ   wi = ဝိ   xi = အိဟ်

yi = ယိ   zi = ဝိ

eg: bici fani, nici bici, fata fici , sini fani, fara teni , maha rani , kala fata

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (6)

The Vowel (o) use after Alphabet

သရသံ ထွက်သည့်အက္ခရာများ

bo = ဘော   co = ဇော   do = ဒေါ   d'o = ဇော   fo = ဖော   go = ဂေါ   g'o = ဂေါ
 ho = ဟော   jo = ဂေါ   j'o = ဂေါ   ko = ခေါ   lo = လော   mo = မော   no = နော
 po = ပေါ   qo = ကော   ro = ရှိ   r'o ရော့တ်   so = စော   to = တော   t'o = တော
 vo = ဝေါ   wo = ဝေါ   xo = ဇော့တ်   yo = ယော   zo = ဇော

eg: goro solo moro doro boro boro mala, doro moro,

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (7)

The Vowel (u) use after Alphabet

သရသံထွက်သည့်အက္ခရာများ

bu = ဘူ   cu = ဇူ   du = ဒူ   d'u = ဇူ   fu = ဖူ   gu = ဂူ   g'u = ဂူ   hu = ဟူ
 ju = ဂူ   j'u = ဂူ   ku = ခူ   lu = လူ   mu = မူ   nu = နူ   pu = ပူ   qu = ကူ
 ru = ရူ   r'u = ရူတ်   su = စူ   tu = တူ   t'u = တူ   vu = ဝူ   wu = ဝူ   xu = ဇူတ်
 yu = ယူ   zu = ဝူ

eg: bubu uzu futu kusu pucu menu lala bu, uzu uzu, kala kusu,

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (8)

Using (ĩ) Tide Sign for Long Sound

အသံ ကို ရှည်ဆွဲဆိုရာတွင် အောက်ပါ လက္ခဏာ ကို အသုံးပြုသည်။

ĩ = Tana , ĩ = Alt 0296 , ĩ = Alt 0297

Mobile တွင် အသုံးပြုနည်း (ĩ)

Computer ၌ စာရေးသည့်အခါ Alt Key ကို အသုံးပြုပြီး၊ Mobile တွင်အသုံးပြု သောအခါ Tide Sign အတွက် (I ,i) ကို နှိပ်လျှင် အဆုံးတွင် (ĩ) ပေါ်လာ မည်ဖြစ်သည်။

Upper Case Letter

A ĩ = အာ (အသံကိုဆွဲပါ) E ĩ = အေ (အသံကိုဆွဲပါ) I ĩ = အီ (အသံကိုဆွဲပါ) အို = (အသံကိုဆွဲပါ)
 U ĩ အူ (အသံကိုဆွဲပါ)

Lower Case Letter

a ĩ = အာ (အသံကိုဆွဲပါ) e ĩ = အေ(အသံကိုဆွဲပါ) i ĩ =အီ (အသံကိုဆွဲပါ) o ĩ =အို (အသံကိုဆွဲပါ)
 u ĩ =အူ (အသံကိုဆွဲပါ)

မိမိတို့ ဖုန်း (Mobile) တွင် Alt Key မရှိသည့်အတွက်အောက်ပါ ပုံစံအတိုင်း ရေးသား ရန်ဖြစ်သည်။

Computer ၌ စာရေးသည့်အခါ Alt Key ကို အသုံးပြုပြီး၊ Mobile တွင်အသုံး ပြုသောအခါ Tide Sign အတွက် (I ,i) ကို နှိပ်လျှင် အဆုံးတွင် (ĩ) ပေါ်လာမည်ဖြစ် သည်။ ၎င်းကိုနှိပ်၍ အသုံးပြုသွားခြင်း ဖြစ် သည်။

Assolai muale ĩ - Assolai muale ĩ - Ya ĩ nuurul ambia - Assolai muale ĩ

Cow Voice : နွားမြည်သံ Bo ĩn - Goat Voice : ဆိတ်မြည်သံ Me ĩn

Hen Voice : ကြက်တွန်သံ Kukurui Kuk - Buffalo Voice : ကျွဲမြည်သံ We ĩnt

Wedding Song : Soukkia Lou ĩ Soulou ĩ - Furgonire ĩ Furgoni d' a ĩne soile bukbouri

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (9)

Using Vowel (a) and Tide sign (ĩ)

b + a + ĩ = bai = ဘာ ` b+a+Alt 0297 = bai = ဘာ

အသံကို ရှည်အောင် ဆွဲ ၍ ဆိုပါ။

bai = ဘာ cai = ရှာ dai = ဒါ d' ai = ဓါ fai = ဖါ gai = ဂါ g' ai = ငါ

hai = ဟာ jai = ရှာ j' ai = ညာ kai = ခါ lai = လာ mai = မာ nai = နာ

pai = ပါ qai = ကာ rai = ရာ r' ai = ရာဟ် sai = စာ tai = တာ t' ai = တာ

vaĩ = ဝါ   xaĩ = အတ်   yaĩ = ယာ   zaĩ = အ

Assolaĩ mualeĩ - Assolaĩ mualeĩ   -   Yaĩ nuurul ambia - Assolaĩ mualeĩ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (10)

Using Vowel (e) and Tide sign (ĩ)

အသံကို ရှည်အောင် ဆွဲ၍ ဆိုပါ။

For Example: eĩ အေ   အသံကို ဆွဲဆိုရန်

b + e + ĩ = beĩ = ဘေ

beĩ = ဘေ   ceĩ = ဇေ   deĩ = ဒေ   d'eĩ = ဝေ   feĩ = ဖေ   geĩ = ဂေ   g'eĩ = ဝေ

heĩ = ဟေ   jeĩ = ဧေ   j'eĩ = ညေ   keĩ = ကေ   leĩ = လေ   meĩ = မေ   neĩ = နေ

peĩ = ပေ   qeĩ = ကေ   reĩ = ရေ   r'eĩ = ရေတ်   seĩ = ဆေ   teĩ = တေ   t'eĩ = တေ

veĩ = ဝေ   xeĩ = ဇေတ်   yeĩ = ယေ   zeĩ = အေ

eg: jeĩ , teĩ , tereĩ , mereĩ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (11)

Using Vowel (i) and Tide sign (ĩ)

အသံကို ရှည်အောင် ဆွဲ၍ ဆိုပါ။

ĩ အီ အသံကို ဆွဲဆိုရန်

b + i + ĩ = biĩ = ဘီ

biĩ = ဘီ   ciĩ = ဇီ   diĩ = ဒီ   d'ĩ = ဝီ   fiĩ = ဖီ   giĩ = ဂီ   g'tĩ = ဝီ

htĩ = ဟီ   jiĩ = ဧီ   j'ĩ = ညီ   kiĩ = ကီ   liĩ = လီ   miĩ = မီ   niĩ = နီ

piĩ = ပီ   qiĩ = ကီ   riĩ = ရီ   r'ĩ = ရီတ်   siĩ = ဆီ   tiĩ = တီ   t'ĩ = တီ

viĩ = ဝီ   xiĩ = ဇီတ်   yiĩ = ယီ   ziĩ = အီ

eg: jiĩ = ဧီ   qiĩ = ကီ   piĩ = ပီ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (12)

Using Vowel (o) and Tide sign (ĩ)

oĩ အော် အသံကို ဆွဲဆိုရန်

b + o + ĩ = boĩ = ဘော်

boĩ = ဘော်   coĩ = ဇော်   doĩ = ဒော်   d'oĩ = မော်   foĩ = ဖော်   goĩ = ဂော်   g'oĩ = ငော်
 hoĩ = ဟော်   joĩ = ဇော်   j'oĩ = ညော်   koĩ = ကော်   loĩ = လော်   moĩ = မော်   noĩ = နော်
 poĩ = ပော်   qoĩ = ကော်   roĩ = ရော်   r'oĩ = ရော်ဟ်   soĩ = ဆော်   toĩ = တော်   t'oĩ = ထော်
 voĩ = ဝော်   xoĩ = ဇော်ဟ်   yoĩ = ယော်   zoĩ = ဇော်

eg: goĩ = ဂော်   noĩ = နော်   zoĩ = ဇော်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (13)

Using Vowel (u) and Tide sign (ĩ)

For Example: uĩ အူ အသံကို ဆွဲဆိုရန်

b + u + ĩ = buĩ = ဘူ

buĩ = ဘူ   cuĩ = ခူ   duĩ = ဒူ   d'uĩ = မူ   fuĩ = ဖူ   guĩ = ဂူ   g'uĩ = ငူ
 huĩ = ဟူ   juĩ = ခူ   j'uĩ = ညူ   kuĩ = ကူ   luĩ = လူ   muĩ = မူ   nuĩ = နူ
 puĩ = ပူ   quĩ = ကူ   ruĩ = ရူ   r'uĩ = ရူဟ်   suĩ = ဆူ   tuĩ = တူ   t'uĩ = ထူ
 vuĩ = ဝူ   xuĩ = ဇူဟ်   yuĩ = ယူ   zuĩ = ဇူ

eg: zuĩ = ဇူ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (14)

Using (H) after Vowel for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်။

ah = အဟ်   eh = အေဟ်   ih = အိဟ်   oh = အောဟ်   uh = အုဟ်

ah (အဟ်) ဟု ဟထိုးသံ ပါအောင် ဆိုရန်

b + a + h = bah = ဘဟ်

bah = ဘဟ်   cah = ခဟ်   dah = ဒဟ်   d'ah = မဟ်   fah = ဖဟ်   gah = ဂဟ်   g'ah = ငဟ်

jah = ဂျဟ်   j'ah = ညှ   kah = ခဟ်   lah = လှ   mah = မှ   nah = နှ   pah = ပှ
 qah = ကဟ်   rah = ရဟ်   r'ah = ရဟ် (ဟထိုးသံပါ)   sah = ဆဟ်   tah = တဟ်   t'ah = ထဟ်
 vah = ဗဟ်   xah = ဈဟ်   yah = ယဟ်   zah = ဇဟ်

eg: nah = နှ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (15)

Using (H) after Vowel (e) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်ပုံစံများ။

ah = အဟ် ၊ eh = အေဟ် ၊ ih = အိဟ် ၊ oh = အောဟ်   uh = အုဟ်

eh (အေဟ်) ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်။

b + e + h = bah =ဘောဟ်

beh = ဘောဟ်   ceh = ဇောဟ်   deh = ဒောဟ်   d'eh = ဝောဟ်   feh = ဖောဟ်   geh = ဂောဟ်

g'eh = ငောဟ်   jeh = ဂျောဟ်   j'eh = ညောဟ်   keh = ခောဟ်   leh = လောဟ်   meh = မောဟ်

neh = နောဟ်   peh = ပောဟ်   qeh = ကောဟ်   reh = ရောဟ်   r'eh = ရောဟ် (ဟထိုးသံပါ)

seh = ဆောဟ်   teh = တောဟ်   t'eh = ထောဟ်   veh = ဗောဟ်   xeh = ဈောဟ်   yeh = ယောဟ်

zeh = ဇောဟ်

eg: t'eh = ထောဟ်   keh = ခောဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (16)

Using (H) after Vowel (o) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်။

b + o + h = boh =ဘောဟ်

boh = ဘောဟ်   coh = ဇောဟ်   doh = ဒောဟ်   d'oh = ဝောဟ်   foh = ဖောဟ်   goh = ဂောဟ်

g'oh = ငောဟ်   hoh = ဟောဟ်   joh = ဂျောဟ်   j'oh = ညောဟ်   koh = ခောဟ်   loh = လောဟ်

moh = မောဟ်   noh = နောဟ်   poh = ပောဟ်   qoh = ကောဟ်   roh = ရောဟ်   r'oh = ရောဟ်

soh = ဆောဟ်   toh = တောဟ်   t'oh = ထောဟ်   voh = ဗေါဟ်   xoh = ဇောဟ်   yoh = ယောဟ်
zoh = ဇောဟ်

eg: foh = ဖောဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (17)

Using (H) after Vowel (u) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်။

b + u + h = buh = ဘုဟ်

buh = ဘုဟ်   cuh = ဂျုဟ်   duh = ဒုဟ်   d'uh = ဝုဟ်   fuh = ဖုဟ်   guh = ဂုဟ်

g'uh = ငုဟ်   huh = ဟုဟ်   juh = ဂျုဟ်   j'uh = ညုဟ်   kuh = နုဟ်   luh = လုဟ်

muh = မုဟ်   nuh = နုဟ်   puh = ပုဟ်   quh = ကုဟ်   ruh = ရုဟ်   r'uh = ရှုဟ်

suh = ဆုဟ်   tuh = တုဟ်   t'uh = ထုဟ်   vuh = ဗုဟ်   xuh = ဇုဟ်   yuh = ယုဟ်

zuh = ဇုဟ်

eg: juh = ဂျုဟ်   ruh = ရုဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (18)

Using (H) after Vowel (i) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ အနည်းငယ် ပါအောင် အသံထုတ်ရန်။

b + i + h = bih = ဘိဟ်

bih = ဘိဟ်   cih = ဂျိဟ်   dih = ဒိဟ်   d'ih = ဝိဟ်   fih = ဖိဟ်   gih = ဂိဟ်

g'ih = ငိဟ်   hih = ဟိဟ်   jih = ဂျိဟ်   j'ih = ညိဟ်   kih = နိဟ်   lih = လိဟ်

mih = မိဟ်   nih = နိဟ်   pih = ပိဟ်   qih = ကိဟ်   rih = ရိဟ်   r'ih = ရှိဟ်

sih = ဆိဟ်   tih = တိဟ်   t'ih = ထိဟ်   vih = ဗိဟ်   xih = ဇိဟ်   yih = ယိဟ်

zih = ဇိဟ်

eg: cih = ဂျိဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (19)

Using (:) after Vowel for Deep Sound (Diphthongs)

A E I O U ၏ နောက်တွင် Fura သို့မဟုတ် Htela လက္ခဏာ (:) ထည့်လျှင် အသံ ကို ဖိသံပါအောင်ဆို ရန်ဖြစ်သည်။ (ဥပမာ အား ၊ ဘား)

A + a + : = Aa: = အား

Aa: = အား	ba: = ဘား	ca: = ရှား	da: = ဒါး	d 'a: ဒါးဟ်	fa: = ဖါး	ga: = ဂါး
g'a: = ငါး	ha: = ဟား	ja: = ရှား	j'a = ညား	ka: = ကါး	la: = လား	ma: = မား
na: = နား	pa: = ပါး	qa: = ကား	ra: = ရား	r'a: = ရားဟ်	sa: = ဆား	ta: = တား
t'a: = ထား	va: = ဝါး	xa = ဇား	ya: = ယား	za: = ဇား		
- eg: fa: = ဖါး ma: = မား

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (20)

Using (:) after Vowel (o) for Deep Sound (Diphthongs)

ဖိသံပါအောင်ပြောရန် (ဥပမာ အေား ၊ ဘေား)

b + o + : = bo: = အေား

bo: = ဘေား	co: = ရှေား	do: = ဒေါး	d'o: ဒေါးဟ်	fo: = ဖေါး	go: = ဂေါး
g'o: = ငေါး	ho: = ဟေား	jo: = ရှေား	j'o: = ညေား	ko: = ကေား	lo: = လေား
mo: = မေား	no: = နေား	po: = ပေါး	qo: = ကေား	ro: = ရေား	r'o: = ရေားဟ်
so: = ဆေား	to: = တေား	t'o: = ထေား	vo: = ဝေါး	xo: = ဇေား	yo: = ယေား
- zo: = ဇေား
- eg: do: = ဒေါး

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (21)

Using (:) after Vowel (e) for Deep Sound (Diphthongs)

ဖိသံပါအောင်ပြောရန် (ဥပမာ အေး ၊ ဘေး)

A + e + : = Ae: = အေး

Ae: = အေး   be: = ဘေး   ce: = ဇေး   de: = ဒေး   d'e: ဒေးဟ်   fe: = ဖေး
 ge: = ဂေး   g'e: = ဂေး   he: = ဟေး   je: = ဇေး   j'e: = ညေး   ke: = ကေး
 le: = လေး   me: = မေး   ne: = နေး   pe: = ပေး   qe: = ကေး   re: = ရေး
 r'e: = ရေးဟ်   se: = ဆေး   te: = တေး   t'e: = ထေး   ve: = ဖေး   xe: = ဇေးဟ်
 ye: = ယေး   ze: = ဇေး
 eg: ze: = ဇေး

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (22)

Using (:) after Vowel (i) for Deep Sound (Diphthongs)

ဖိသံပါအောင်ပြောရန် (ဥပမာ ဘီး)

b + i + : = bi: = ဘီး
 bi: = ဘီး   ci: = ဇီး   di: = ဒီး   d'i: ဒီးဟ်   fi: = ဖီး   gi: = ဂီး   g'i: = ဂီး
 hi: = ဟီး   ji: = ဇီး   j'i: = ညီး   ki: = ကီး   li: = လီး   mi: = မီး   ni: = နီး
 pi: = ပီး   qi: = ကီး   ri: = ရီး   r'i: = ရီးဟ်   si: = ဆီး   ti: = တီး   t'i: = ထီး
 vi: = ဖီး   xi: = ဇီးဟ်   yi: = ယီး   zi: = ဇီး
 eg: gi: = ဂီး

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (23)

Using (:) after Vowel (u) for Deep Sound (Diphthongs)

ဖိသံပါအောင်ပြောရန် (ဥပမာ ဘူး)

b + u + : = bu: = ဘူး
 bu: = ဘူး   cu: = ဇူး   du: = ဒူး   d'u: ဒူးဟ်   fu: = ဖူး   gu: = ဂူး   g'u: = ဂူး
 hu: = ဟူး   ju: = ဇူး   j'u: = ညူး   ku: = ကူး   lu: = လူး   mu: = မူး   nu: = နူး
 pu: = ပူး   qu: = ကူး   ru: = ရူး   r'u: = ရူးဟ်   su: = ဆူး   tu: = တူး   t'u: = ထူး

vu: = ဗူး   xu: = ဇူးဟ်   yu: = ယူး   zu: = ဇူး

eg: bu: = ဘူး

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (24)

Using (a:) after (H) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ ပါအောင် ဖိ၍ ဖတ်ရန် (ဥပမာ အားဟ် ၊ ဘားဟ်)

A + a + :+h = Aa:h = အားဟ်

Aa:h = အားဟ်	ba:h = ဘားဟ်	ca:h = ဇားဟ်	da:h = ဒါးဟ်	d'a:h = ဒါးဟ်
fa:h = ဖါးဟ်	ga:h = ဂါးဟ်	g'a:h = ငါး	ha:h = ဟားဟ်	ja:h = ဂျားဟ်
j'a:h = ညား	ka:h = ခါးဟ်	la:h = လားဟ်	ma:h = မားဟ်	na:h = နားဟ်
pa:h = ပါးဟ်	qa:h = ကားဟ်	ra:h = ရားဟ်	r'a:h = ရားဟ်	sa:h = ဆားဟ်
ta:h = တားဟ်	t'a:h = ထားဟ်	va:h = ဝါးဟ်	xa:h = အားဟ်	ya:h = ယားဟ်
za:h = အားဟ်				

eg: fa:h = ဖါးဟ်   ga:h = ဂါးဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (25)

Using (e:) after (H) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ ပါအောင် ဖိ၍ ဖတ်ရန် (ဥပမာ အေးဟ် ၊ ဘေးဟ်)

A + e + :+h = Ae:h = အေးဟ်

Ae:h = အေးဟ်	be:h = ဘေးဟ်	ce:h = ဇေးဟ်	de:h = ဒေးဟ်	d'e:h = ဒေးဟ်
fe:h = ဖေးဟ်	ge:h = ဂေးဟ်	g'e:h = ငေး	he:h = ဟေးဟ်	je:h = ဂျေးဟ်
j'e:h = ညေး	ka:h = ခေးဟ်	le:h = လေးဟ်	me:h = မေးဟ်	ne:h = နေးဟ်
pe:h = ပေးဟ်	qe:h = ကေးဟ်	re:h = ရေးဟ်	r'e:h = ရေးဟ်	se:h = ဆေးဟ်
te:h = တေးဟ်	t'e:h = ထေးဟ်	ve:h = ဝေးဟ်	xe:h = အေးဟ်	ye:h = ယေးဟ်

ze:h = ဇေးဟ်

eg: he:h = ဟေးဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (26)

Using (e:) after (H) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ ပါအောင် ဖိ၍ ဖတ်ရန် (ဥပမာ ဘီးဟ်)

b + i + :+h = bi:h = ဘီးဟ်

bi:h = ဘီးဟ်	ci:h = ရှီးဟ်	di:h = ဒီးဟ်	d'i:h = ဒီးဟ်	fi:h = ဖီးဟ်	gi:h = ဂီးဟ်
g'i:h = ငှီး	hi:h = ဟီးဟ်	ji:h = ဂျီးဟ်	j'i:h = ညှီး	ki:h = ကီးဟ်	li:h = လီးဟ်
mi:h = မီးဟ်	ni:h = နီးဟ်	pi:h = ပီးဟ်	qi:h = ကျီးဟ်	ri:h = ရီးဟ်	r'i:h = ရီးဟ်
si:h = ဆီးဟ်	ti:h = တီးဟ်	t'i:h = ထီးဟ်	vi:h = ဝီးဟ်	xi:h = ဇီးဟ်	yi:h = ယီးဟ်
zi:h = ဇီးဟ်					

eg: Soilore gi:h gi:h gori lor'aide. ci:h = ရှီးဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (27)

Using (o:) after (H) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ ပါအောင် ဖိ၍ ဖတ်ရန် (ဥပမာ ဘေးဟ်)

b + o + :+h= bo:h = ဘေးဟ်

bo:h = ဘေးဟ်	co:h = ရှေးဟ်	do:h = ဒေးဟ်	d'o:h ဒေးဟ်	fo:h = ဖေးဟ်
go:h = ဂေးဟ်	g'o:h = ငှေးဟ်	jo:h = ဂျေးဟ်	j'o:h = ညှေး	ko:h = ကေးဟ်
lo:h = လေးဟ်	mo:h = မေးဟ်	no:h = နေးဟ်	po:h = ပေးဟ်	qo:h = ကေးဟ်
ro:h = ရေးဟ်	r'o:h = ရေးဟ်	so:h = ဆေးဟ်	to:h = တေး	t'o:h = ထေးဟ်
vo:h = ဝေးဟ်	xo:h = ဇေးဟ်	yo:h = ယေးဟ်	zo:h = ဇေးဟ်	

eg: fo:h = ဖေးဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (28)

Using (u:) after (H) for Deep Sound (Diphthongs)

ဟထိုးသံ ပါအောင် ဖိ၍ ဖတ်ရန် (ဥပမာ ဘူးဟ်)

b + u + :+h = bu:h = ဘူးဟ်

bu:h = ဘူးဟ်	cu:h = ချူးဟ်	du:h = ဒူးဟ်	d'u:h = ဒူးဟ်	fu:h = ဖူးဟ်
gu:h = ဂူးဟ်	g'u:h = ဂူးဟ်	ju:h = ဂျူးဟ်	j'u:h = ညူးဟ်	ku:h = ကူးဟ်
lu:h = လူးဟ်	mu:h = မူးဟ်	nu:h = နူးဟ်	pu:h = ပူးဟ်	qu:h = ကူးဟ်
ru:h = ရူးဟ်	r'u:h = ရူးဟ်	su:h = ဆူးဟ်	tu:h = တူးဟ်	t'u:h = ထူးဟ်
vu:h = ဗူးဟ်	xu:h = ဇူးဟ်	yu:h = ယူးဟ်	zu:h = ဇူးဟ်	
- eg: gu:h = ဂူးဟ်   vu:h = ဗူးဟ်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (29)

Rohingya Language Using Two Vowels Sound (OU)

O + U = OU = အို

bou = ဘို	cou = ခို	dou = ဒို	d'ou = ဒိုဟ်	fou = ဖို	gou = ဂို	g'ou = ဂို
hou = ဟို	jou = ဂျို	j'ou = ညို	kou = ကို	lou = လို	mou = မို	nou = နို
pou = ပို	qou = ကို	rou = ရို	r'ou = ရိုဟ်	sou = ဆို	tou = တို	t'ou = ထို
vou = ဗို	xou = ဇိုဟ်	you = ယို	zou = ဇို			
- eg: bou = ဘို   lou = လို

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (30)

Rohingya Language Using Two Vowels Sound (ai)

A + i = Ai = အိုက်(ယ်)

Pronunciation   Ai = (Eye)

Bai = ဘိုက်(ယ်)	cai = ခိုက်(ယ်)	dai = ဒိုက်(ယ်)	d'ai = ဒိုက်(ယ်)	fai = ဖိုက်(ယ်)

gai = ဂိုက်(ယ်)   g'ai = ဂိုက်(ယ်)   hai = ဟိုက်(ယ်)   jai = ဂျိုက်(ယ်)   j'ai = ညိုက်(ယ်)
 kai = နိုက်(ယ်)   lai = လိုက်(ယ်)   mai = မိုက်(ယ်)   nai = နိုက်(ယ်)   pai = ပိုက်(ယ်)
 qai = ကိုက်(ယ်)   rai = ရိုက်(ယ်)   r'ai = ရိုက်(ယ်)   sai = ဆိုက်(ယ်)   tai = တိုက်(ယ်)
 t'ai = ထိုက်(ယ်)   vai = ဝိုက်(ယ်)   xai = ဇိုက်(ယ်)   yai = ယိုက်(ယ်)   zai = ဇိုက်(ယ်)

eg: d'ai   qai   rai   tai

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (31)

Rohingya Language Two Vowels Sound (ei)

For Example: ei = အဲယ်

bei = ဘဲယ်   cei = ဇဲယ်   dei = ဒဲယ်   d'ei = ဝဲယ်   fei = ဖဲယ်   gei = ဂဲယ်
 g'ei = ဂဲယ်   hei = ဟဲယ်   jei = ဂျဲယ်   j'ei = ညဲယ်   kei = ခဲ(ယ်)   lei = လဲ(ယ်)
 mei = မဲ(ယ်)   nei = နဲ(ယ်)   pei = ပဲ(ယ်)   qei = ကဲ(ယ်)   rei = ရဲ(ယ်)   r'ei = ရဲ(ယ်)
 sei = ဆဲ(ယ်)   tei = တဲ(ယ်)   t'ei = ထဲ(ယ်)   vei = ဝဲ(ယ်)   wei = ဝဲ(ယ်)   xei = ဇဲ(ယ်)
 yei = ယဲ(ယ်)   zei = ဇဲ(ယ်)

eg: zei = ဇဲ(ယ်)

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (32)

Rohingya Language Two Vowels Sound (oi)

For Example: oi = အောယ်

boi = ဘောယ်   coi = ဇောယ်   doi = ဒေါယ်   d'oi = ဝေါယ်   foi = ဖေါယ်
 goi = ဂေါယ်   g'oi = ဂေါယ်   hoi = ဟောယ်   joi = ဂျောယ်   j'oi = ညောယ်
 koi = ကေါ(ယ်)   loi = လော(ယ်)   moi = မော(ယ်)   noi = နော(ယ်)   poi = ပေါ(ယ်)
 qoi = ကော(ယ်)   roi = ရော(ယ်)   r'oi = ရော(ယ်)   soi = ဆော(ယ်)   toi = တော(ယ်)
 t'oi = ထော(ယ်)   voi = ဝေါ(ယ်)   woi = ဝေါ(ယ်)   xoi = ဇော(ယ်)

yoi = ယော(ယ်)   zoi = ဇော(ယ်)

eg: boi = ဘောယ်   zoi = ဇော(ယ်)

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (33)

Rohngya Language Two Vowels Sound (ui)

For Example: ui = ဣယ်

bui = ဘူယ်   cui = ဣူယ်   dui = ဒူယ်   d'ui = ငူယ်   fui = ဖူယ်   gui = ဂူယ်
 g'ui = ဂူယ်   hui = ဟူယ်   jui = ဣူယ်   j'ui = ညူယ်   kui = နူ(ယ်)   lui = လူ(ယ်)
 mui = မူ(ယ်)   nui = နူ(ယ်)   pui = ပူ(ယ်)   qui = ကူ(ယ်)   rui = ရူ(ယ်)   r'ui = ရှူ(ယ်)
 sui = ဆူ(ယ်)   tui = တူ(ယ်)   t'ui = ထူ(ယ်)   vui = ဗူ(ယ်)   wui = ဝူ(ယ်)   xui = ဇူ(ယ်)
 yui = ယူ(ယ်)   zui = ဇူ(ယ်)

eg: bui = ဘူယ်   fui = ဖူယ်   rui = ရူ(ယ်)

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (34) Rohngya Language Two Vowels Sound (ua)

Pronunciation > bua = bwa

bua = ဘွာ   cua = ဣွာ   dua = ဒွါ   d'ua = ငွါ   fua = ဖွါ   gua = ဂွါ   g'ua = ဂွါ
 hua = ဟွာ   jua = ဣွာ   j'ua = ညွာ   kua = နွါ   lua = လွာ   mua = မွာ   nua = နွာ
 pua = ပွါ   qua = ကွာ   rua = ရွာ   r'ua = ရွာတ်   sua = ဆွာ   tua = တွာ   t'ua = ထွာ
 vua = ဗွါ   wua = ဝွါ   xua = ဇွာတ်   yua = ယွာ   zua = ဇွာ

eg: sua = ဆွာ   zua = ဇွာ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (35) Rohngya Language Two Vowels Sound (ia)

bia = ဘီယာ   cia = နီယာ   dia = ဒီယာ   d'ia = ငီယာ   fia = ဖီယာ   gia = ဂီယာ
 g'ia = ဂီယာ   hia = ဟီယာ   jia = ဣယာ   j'ia = ညီယာ   kia = ကီယာ   lia = လျာ
 mia = မျာ   nia = နီယာ   pia = ပျာ   qia = ကီယာ   ria = ရီယာ   r'ia = ရီယာ

sia = စီယာ   tia = တျာ   t'ia = ထျာ   via = ဗျာ   wia = ဝီယာ   xia = ဧျီယာ
 yia = ယျာ   zia = ဇီယာ

eg: bia = ဘီယာ   cia = ဇီယာ   Fiala = ဖျာလာ   miala = မျာလာ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (36) Rohngya Language Two Vowels Sound (io)

Eg : diofori = နတ်ကောင်းနတ်ဆိုးများ   dori = ကြီး

bio = ဘီယို   cio = ဇီယို   dio = ဒီယို   d'io = ထီယို   fio = ဖီယို   gio = ဂီယို
 g'io = ဂီယို   hio = ဟီယို   jio = ဂျီယို   j'io = ညီယို   kio = ကီယို   lio = လီယို
 mio = မျီ   nio = နျီ   pio = ပျီ   qio = ကီယို   rio = ရီယို   r'io ရီယို
 sio = စီယို   tio = တီယို   t'io = ထီယို   vio = ဝီယို   wio = ဝီယို   xio = ဧျီယို
 yio = ယီယို   zio = ဇီယို

eg: zio = ဇီယို   kio = ကီယို   dio = ဒီယို   fio = ဖီယို

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (37)

Rohngya Language Two Vowels Sound (iu)

Biu = ဘီယူ   ciu = ဇီယူ   diu = ဒီယူ   d'iu = ထီယူ   fiu = ဖီယူ   giu = ဂီယူ
 g'iu = ဂီယူ   hiu = ဟီယူ   jiu = ဂျီယူ   j'iu = ညီယူ   kiu = ကီယူ   liu = လီယူ
 miu = မျူ   niu = နျူ   piu = ပျူ   qiu = ကီယူ   riu = ရီယူ   r'iu ရီယူ
 siu = စီယူ   tiu = တီယူ   t'iu = ထီယူ   viu = ဝီယူ   wiu = ဝီယူ   xiu = ဧျီယူ
 yiu = ယီယူ   ziu = ဇီယူ

eg: Miula = မျူ လာ - တိမ်   Niukalia = နျူ ကလီယား - လက်နက်

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (38)

Rohngya Language Two Vowels Sound (ie)

Bie = ဘီယေ   cie = ဇီယေ   die = ဒီယေ   d'ie = ထီယေ   fie = ဖီယေ   gie = ဂီယေ

g'ie = ဝီယေ   hie = ဟီယေ   jie = ဂျီယေ   j'ie = ညီယေ   kie = ခီယေ   lie = လီယေ
mie = မျီယေ   nie = နီယေ   pie = ပျီယေ   qie = ကီယေ   rie = ရီယေ   r'ie = ရီယေ
sie = စီယေ   tie = တီယေ   t'ie = ထီယေ   vie = ဝီယေ   wie = ဝီယေ   xie = စျီယေ
yie = ယီယေ   zie = ဇီယေ

eg: miella = မျီလ္လာ   nielle = နီလ္လာ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (39)

Rohingya Language Two Vowels Sound (ue)

For Example ue = ဝွဲ

D'ut guella = နိုးသည်၊ နွားနိုး ညှစ်သူ

Kuel = ဆိတ်၊ဘဲကြက် ထိန်းချုပ်နေရာ

Zuella = ဦးဆောင်လုပ်သူ၏ နောက်လိုက် အလုပ်သမား

Bue = ဘွဲ   cue = ခွဲ   due = ဒွဲ   d'ue = ဝွဲ   fue = ဖွဲ   gue = ဂွဲ   g'ue = ဂွဲ   hue = ဟွဲ
jue = ဂွဲ   j'ue = ညွဲ   kue = ကွဲ   lue = လွဲ   mue = မွဲ   nue = နွဲ   pue = ပွဲ   que = ဝွဲ
rue = ရွဲ   r'ue ရွဲဟ်   sue = ဖွဲ   tue = တွဲ   t'ue = ထွဲ   vue = ဝွဲ   wue = ဝွဲ   xue = စွဲ
yue = ယွဲ   zue = ဇွဲ

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (40)

The same vowel using double making soft voice

အသံကို ညှင်သာအသံ၊ ချိုသာသော အသံများတွင် Vowel တမျိုးကို ၂ ခါ တွဲ၍ အသုံးပြုသည်။

For Example: aa ee ii oo uu

Maa   Baa   Maaji   Baaji   Zaa   Naam   Kaam   Daam   Laam   Neel
Geel   Reel   Teel   Meel   Niil   Siil   Kiil   Miil   Diil   Doo
Loo   Noo   Soo   Zoo   Boo   Koo   Fool   Nool   Dool   Kool

Buu Uul Tuul Fuur Muur Nuur Suul Kuul Buul

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (41)

Using (V) for Rohingya Language

Rohingya alphabet (V) is not the same using (B) we must study for Burmese Alphabet (ဗ) or (ဝဆွဲ= ဝ-) and Arabic Alphabet (ع)

Rohingya alphabet (V) is use for Burmese Alphabet (ဗ) or (ဝဆွဲ= ဝ-) and Arabic Alphabet (ع) နှုတ်ပိတ် လျက် လျာ က အပေါ် ကို ထိကာ လေကန်ပြီး ထွက်သော ဝေါဟာရ မျိုး တွင် (V) စာလုံး ကို အသုံးပြုရမည်။ (B) စာလုံးနှင့် လုံဝ ကွဲပြားခြားနား ကို သတိပြုရမည်။ (B) စာလုံး အများအားဖြင့် နှုတ်ခမ်း ကို ဖွင့် အသံ ထုတ်ရသည်။ ဥပမာ ကျား ဟု ဆိုလျှင် ရိုဟင်ဂျာ ဘာသာ စကား တွင် (Bag) ဟု နှုတ်ခမ်းဖွင့် ၍ အသံ ထုတ် ရသည်။

Vitir = ဗီတီရ် နမာဏ်	Ventolin = ဗင်တိုလင်ဆေး	Vut = ဆန္ဒမဲ	Visa = ခရီးသွား
Vairas = Virus	Vissa = ပိသာ အလေးချိန်	Vela = တရော	Velu = တန်ဖိုး
Vidio = ဗီဒီယို	Vual = ငါးတစ်မျိုး အမည်	Veto = တချက် လွတ် အမိန့်	
Voluim = အသံ အနိမ့် အမြင့်		Vasin = လက်ဆေးရန်ပေဆင်	
Vo:lontia = လုပ်အားပေးသူ		Vu:l fuan' = အခြား ငါးတစ်မျိုး အမည်	

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (42)

The Alphabet (ń) use for Nasaling Voice

နှုတ်ခမ်းသံပါသော ဝေါဟာရမျိုးတွင် နှုတ် (ń) စာလုံး ကိုအလယ်တွင် အသုံးပြုသည်။

Gahńd'í = ဆုံ	Mońd'í = စိတ်ဝင်စားစွာ	Fiańs = ကြက်သွန်
Suńdi fura = လမ်းသလားသူ	Kańc = ချောင်းဆိုးရောဂါ	Gońc = ပွတ်တိုက်ပါ
Pońdit = ပညာရှိ	Hańt'í = ဆင်	Gańti = စခန်း
Cańti = ငြိမ်းချမ်းရေး	Kuci hańci = ပျော်ရွှင်ခြင်း	Hańci mati ပျော်ပါးစွာပြောဆိုခြင်း
Fańs = ငါး ခု	Puńda = ကြောက်တတ်သူ	Cite kańper = ချမ်း၍တုန်ခြင်း
Mońd'í = စိတ်ဝင်စားစွာ	Faińs fira = ဆန်မုန့် မုန့်တစ်မျိုး	

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (43)

Rohingya Language Using Accented Vowels (´-é-í-ó-ú)

Rohingyas live 13 towns, In Arakan State but all the towns are not the same Rohingya Language.

ရခိုင်ပြည်ရှိ (၁၃) မြို့နယ်တွင်နေထိုင်သော ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများ စကားအပြော အဆို လေသံ စသည် တို့ အားလုံး တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်ကြောင်း တနေရာ နှင့် တစ်နေရာ မတူညီကြောင်း၊ မိမိ နှင့် ကိုက်ညီ သော အသံကိုသာ မိမိရွေးချယ် ရေးသားရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ **Accented Vowels (´-é-í-ó-ú)** ကို လိုသလို အသံ ကိုလိုက်၍ သရ နောက်တွင် တွဲ၍ အသုံးပြု ရမည် ဖြစ်သည်။

သံတူကြောင်းကွဲ ဝေါဟာရများ Similar words different Intonation

Son = ကြည့်သည်	Saun = လင်ပန်း	So:n = အိမ်မိုးသက်ကယ်	Són or Savon = ဆပ်ပြာ
Bera = လည်ပတ်ခြင်း	be:ra = ရုံးပတီးသီး	bé:ra = အိမ်အကာထရံ	bé:ra = ကြိုးရစ်ပတ်ခြင်း
bara = ဝါးယင်းလိပ်	bahra = ကားခ	bá:ra = ထမင်းခူးခြင်း	ba:ra = ဒီရေအကျ
Kura = အချိပ်	Kúra = ကြက်	Kuń:ra = ကြက်စာ	Ku:hń:ra = အထောက်
Bura = အိုသော	Bu:ra = မှိုတက်ခြင်း	Bú:ra = ဆိုးသော	
sar'a = ဖျာ	sa:ra = ကွာရှင်းခြင်း	sá:ra = ပျိုးပင်	
ful = တံတား	Fúl = အပေါက်	Fu:hl = ပန်း	
mara = ရိုက်ခြင်း	má:ra = စပါးနယ်ခြင်း	mar'a = လယ်ထွန်၍မညက်သော	
Fot = ဗူး	Foht = အားချိန်၊ နားချိန်	Faut = Foit = ခြေကိုင်၍တောင်းပန်ခြင်း	

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (44)

Grammer for similar Rohingya Phonetic Sound

Boi , now , boy , bou , bai , Louw

Boi = အသံထွက် (ဘောယ်) Loi ye = ယူသည်။ Goicce = ပွတ်တိုက်သည်။ Moicce = အမုန့်ကိုရေရော၍ လုံးတီးသည်။

Eg: Solim-e baf-otti tiyń loi-ye = ဆလိမ်က အဖေထံမှ ငွေယူသည်

*** Umor-e maińc-otti modot loi-ye = အူမောရ်က သူတပါးထံမှ အကူအညီယူသည်။

Now = အင်္ဂလိပ်အသံထွက် အတိုင်း (NOW) အတိုင်း အသံထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။

Now = လေ့ ၊ Mow = Mamu (မာမူ၊ ဦးလေး) Kow = Kaku (အဖေညီ ဦးလေး) bow = လေ

စကားပြော အသုံးအနုံး ဖြစ်သည်။ နေရာဒေသ ကွဲပြားသည့် အလျောက် စကားပြော အသုံးအနုံး လဲ ကွဲပြား သည်ကို ရေးသား တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

kow kode bafor báí yore

bafor bor baih yore kow kau = အဖေညီ ကို kow လို့လဲ ပြောသည်။

Bow batac = တိုခတ်သော လေ ကိုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

Now kehla = လှေပြိုင်ပွဲ

*** Sullukor now faro fotti sole, Au sullukor now fani-tiyo no sole =စည်လုံးတဲ့လှေ တောင်ပေါ်မှာ စီးတယ်။ မစည်းလုံးတဲ့ လှေ ရေပေါ်မှာလဲ မစီးနိုင် (စကားပုံ)

Ańrar mow beraito acce = ကျွန်တော်တို့ ဦးလေး (မာမူ) အလည် လာသည်။

*** Mow kode maar báí yore, = Mow ဆိုတာ အမေ၏ မောင်

ańr mow ace = ကျွန်ုပ် ဦးလေး လာတယ်။

Boy = အသံထွက် (ဘွိုင်ယ်) Boyla = ဘွိုင်ယ်လာအိုး၊

Boylar meijje aaun zalaide bafor zure injil sala

ဘွိုင်လာအိုးတွင် မီးထိုးပြီး အငွေ့ကြောင်း စက်ကို လည်ပတ်စေသည်။

Hotolor boy = ဟိုတယ် ကအခိုင်းအစေ အလုပ်သမား

*** Hotolor kaam walare hotor boy buli kau.

Hotolot kaam gori bellai boy hokkol rake.

ဟိုတယ်တွင် အခိုင်းအစေ အလုပ်သမား အလုပ်လုပ်ရန် ထားရှိသည်။

Boykot = Boycott = သပိတ်မှောက်သည်

Boylar kaude hin kolgudamor aaun zalade ingil.

Eskulor foine boykot goijje.

ကျောင်းသားများ ဆန္ဒပြသည်။

Bou = အသံထွက် (ဘို) Lou = သွေး Bou = ရွေးမ

Noya bou or noya rong, pura bou or gla d'ong d'ong.

ရွေးမအသစ်ဆိုတော ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ၊ဟောင်းလာတောလဲ အသံကျယ်ကျယ်

Acpatal (Hospatal) = ဆေးရုံ

Hospatalot lou dan gori bellai peparot ectehar diye.

ဆေးရုံးတွင် သွေးလှူရန် သတင်းစာ ကြော်ငြာ သည်။

စကားပြောသုံး (အထူးသဖြင့် အံ့သြ၍ သုံးခြင်း)

O maoi = အို အမေ (O mare)

O maoi (Maare)! kottor haf uggwa sótor doijje.

အမလေး ကြီးမားသော မြွေတစ် ကောင် ပါးပျဉ်း ထောင်နေတယ်။

ချစ်စနိုးဖြင့် ခေါ်ခြင်း

O maoi = အို အမေ (O mare)

O daoi = အို အကို

O maoi (O mare)! tolloge dola hoito accongde

အိုအမေ! သင်နှင့် တွေ့လာရောက်လာတယ်။

O baio = အို အဖေ (O bare)

Boi = ထိုင်နေခြင်း

Boi t'on otti bera biar zon ba:la

ထိုင်နေထက် အငှားလိုက်တာ ပိုမြတ်သည်။

Louw = အသံထွက် (လိုယ် - Loui)   Louwwama   Nofso Louwwama

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (45)

Oti (Obaf)= အလွန်အမင်း , O = မဟုတ်သော ကို စကားလုံးရှေ့တွင်သုံး၍ အဓိပ္ပါယ် ပြောင်းလဲ သွားခြင်း

Oti နှင့် Obaf ရှေ့က တွဲခြင်းအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ် တစ်မျိုးထွက်သည်။

Oti-cundor = အလွန်လှပသော

Oti-kammua = အတတ်လွန်သော

Obaf-salak = အလွန်လိမ်မာသော

Obaf-cundor = အလွန်လှပသော

Obaf-kammua = အတတ်လွန်သော

Obaf-salak = အလွန်လိမ်မာသော

ရှေ့တွင် (O) ကိုသုံးခြင်း အားဖြင့် Negative အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်ခြင်း

O-foñt = လမ်းမဟုတ်သော

O-kota = မဟုတ်သောစကား

O-daru = မဟုတ်သော ဆေး

O-manuic = အကျင့်သီလ မမှန်သောလူ

Odaru daru hoibo farat ficile, Okota kota hoibo luke bulile

Akehre zobazar alamot: O foñt foñt hoibo , Omanuic manuic hoibo , Ogañt gañt hoibo

Grammar: Rohingya Zabanor Kaida No. (46)

Pronouns – နာမ်စားများ

Singular

1st Person

I   aín   Me= añre   My=añr   Myself= aínnize   mine = añr

2nd Person

You tuiń Tuáńre Tuáńr Tuińnize
 tui tore tor tuinize
 ońne ońnoré ońnor ońnenize

3rd Person

He ite Itaré Itar Itenize
 te taré tar tenize
 uite uitaré uitar uitenize
 íte ítare ítar ítenize

3rd Person

she ibá ibáre ibár ibánize
 uibá uibáre uibár uibánize
 íba íbaré íbar íbanize
it hín hínóre hínór hínnize
 hibá hibáre hibár hibánize

Plural

1st Person

we ańra ańráre ańrár ańránize

2nd Person

They	itará	Itaráre	Itarár	Itaránize
	tará	taráre	tarár	taránize
	uitará	uitaráre	uitarár	uitaránize
	ítara	ítararé	ítarar	ítaranize

3rd Person

They	iín	iínóre	iínór	iínnize
	uíín	uíínóre	uíínór	uíínnize

Lesson (47) : Tenses of Rohingya Literature

အချိန် ကာလ ကိုဖော်ပြခြင်း

First person (I):

1. Present

- (a) Aiń kái. (I eat.)
- (b) Aiń káir. (I am eating.)
- (c) Aiń kái félaiyi. (I have eaten.)
- (d) Aiń kái félair. (I have been eating.)

2. Past

- (a) Aiń káiyi. (I ate.) ... for near past.
- Aiń káailam. (I ate.) ... for far past.
- (b) Aiń káat táikkilám. (I was eating.)
- (c) Aiń kái félailám. (I had eaten.)
- (d) Aiń kái félaat táikkilám. (I had been eating.)

3. Future

- (a) Aiń káiyom. (I will eat.)
- (b) Aiń káat tákiyom. (I will be eating.)
- (c) Aiń kái félaiyom. (I will have eaten.)
- (d) Aiń kái félaat tákiyom. (I will have been eating.)

Second person (You):

1. Present

- (a) Tuiń kóo. (You eat.)
- (b) Tuiń kóor. (You are eating.)
- (c) Tuiń kái félaiyó. (You have eaten.)
- (d) Tuiń kái féloor. (You have been eating.)

2. Past

- (a) Tuiń káiyo. (You ate.) for near past.
- Tuiń káailá. (You ate.) for far past.
- (b) Tuiń káat táikkilá. (You were eating.)
- (c) Tuiń kái félailá. (You had eaten.)
- (d) Tuiń kái félaat táikkilá. (You had been eating.)

3. Future

- (a) Tuiń káibá. (You will eat.)
- (b) Tuiń káat tákibá. (You will be eating.)
- (c) Tuiń kái félaibá. (You will have eaten.)
- (d) Tuiń kái félaat tákibá. (You will have been eating.)

Third persons (He/She/They):

1. Present

- (a)Ite/Ibá/Itará ká. (He/She/They eats/eats/eat.)
- (b)Ite/Ibá/Itará kár. (He/She/They is/is/are eating.)
- (c)Ite/Ibá/Itará kái félaiye. (He/She/They has/has/have eaten.)
- (d)Ite/Ibá/Itará kái félaar. (He/She/They has/has/have been eating.)

2. Past

- (a)Ite/Ibá/Itará káaiye. (He/She/They ate.) ... for near past.
- Ite/Ibá/Itará káail. (He/She/They ate.) ... for far past.
- (b)Ite/Ibá/Itará káat táikkil. (He/She/They was/was/were eating.)
- (c)Ite/Ibá/Itará kái félail. (He/She/They had eaten.)
- (d)Ite/Ibá/Itará kái félaat táikkil. (He/She/They had been eating.)

3. Future

- (a)Ite/Ibá/Itará káibou. (He/She/They will eat.)
- (b)Ite/Ibá/Itará káat tákibou. (He/She/They will be eating.)
- (c)Ite/Ibá/Itará kái félaibou. (He/She/They will has/has/have eaten.)
- (d)Ite/Ibá/Itará kái félaat tákibou. (He/She/They will has/has/have been eating.)